

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/66/2016
Identifikačné číslo spisu: 1309205452
Dátum vydania rozhodnutia: 12.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1309205452.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: C+K Consulting, spol. s r.o., Rybníčná 40, Bratislava, IČO 36 795 216, zastúpeného JUDr. Líviou Krnčokovou, advokátkou, 29. augusta č. 5, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: Dušan Jendek, Legionárska 21, Bratislava, IČO 37 152 530, zastúpenému NOVÁK & PARTNERS, s.r.o., Ružinovská 42, Bratislava, o zaplatenie 12.071,56 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III, pod sp. zn. 23Cb/36/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. marca 2016, č. k. 3Cob/196/2015-712, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu Bratislave zo dňa 23. marca 2016, č. k. 3Cob/196/2015-712 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 23. marca 2014, č. k. 3Cob/196/2015-712, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania vo výške 707,28 Eur.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Okresný súd Bratislava III, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 09. mája 2011 č. k. 23Cb/36/2010-426 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, ktorých výška bude vyčíslená samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol obchodno-záväzkový vzťah na základe uzavretej zmluvy o sprostredkovaní zo dňa 03. júla 2007. Dňa 23. januára 2009 požiadal žalovaný o ukončenie zmluvy o sprostredkovaní, ktorú žalobca písomne akceptoval ku dňu 03. februára 2009. Z výpovede rôznych svedkov mal súd prvej inštancie za preukázané, že pred uzavretím zmluvy o sprostredkovaní, (do mája roku 2007) žalovaný spolu s E. F. L.

a A. Y. pracovali pre spoločnosť CAPITOL a.s., ktorá s nimi v tomto čase rozviazala zmluvný vzťah. Následne E. F. L. zvolal prostredníctvom vedúcich obchodných zástupcov sprostredkovateľov fungujúcich ešte v spoločnosti CAPITOL a.s. verejné zhromaždenie, ktoré sa konalo dňa 20. júna 2007 v Banskej Bystrici a na ktorom bol zúčastneným sprostredkovateľom odprezentovaný podnikateľský zámer spoločnosti žalobcu, ktorá v tom čase neexistovala, pretože bola zapísaná do obchodného registra až dňa 22. júna 2007, ale už bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 14. júna 2007.

4. Žalovaný podľa zmluvy o sprostredkovaní uzavretej medzi ním a žalobcom dňa 03. júla 2007 vyvíjal pre žalobcu činnosť smerujúcu k uzavretiu poisťných zmlúv alebo iných jeho finančných produktov, za čo sa žalobca zaviazal žalovanému zaplatiť províziu dojednanú vo Všeobecných zmluvných podmienkach pre poradcov. V tejto zmluve nebola žiadna zmienka o prípadných zálohách alebo preddavkoch na provízie v prospech žalovaného. Za nespornú v konaní súd prvej inštancie považoval skutočnosť, že žalovaný obdržal z účtu žalobcu bezhotovostnú platbu dňa 31. júla 2007 a dňa 31. augusta 2007, celkovo vo výške 5.456,14 Eur, pričom výška týchto platieb bola odvodzovaná od priemernej provízie dosahovanej jednotlivými sprostredkovateľmi spoločnosti CAPITOL a.s. v mesiacoch február, marec, apríl a máj 2007. Spornou otázkou bolo, či boli tieto platby dohodnuté ako zálohy, ktoré treba vrátiť alebo nevratné príspevky slúžiace na motiváciu jednotlivých sprostredkovateľov k prestupu do spoločnosti žalobcu. Súd prvej inštancie pri vyhodnocovaní tejto otázky nemal k dispozícii žiadny písomný doklad o tomto druhu platieb, a preto sa pri dokazovaní zameral na svedecké výpovede tých, ktorí sa zúčastnili verejného zhromaždenia v Banskej Bystrici. Z výpovedí svedkov Y., M. X., Š. R., Z. W., L. M., A. Z. W., A. J. V., J. F., V. Z., M. P. a J. F. vyplynulo, že na informačnom stretnutí v Banskej Bystrici dňa 20. júna 2007 odznel z úst p. Brejchu prísľub, že spoločnosť žalobcu jednotlivým sprostredkovateľom vyplatí dve provízie, z ktorých jedna bude vratná za splnenia predpokladu, že spoločnosť CAPITOL a.s. vyplatí ich provízie. Za osobitne hodnotné výpovede považoval súd prvej inštancie výpovede svedkov J. Kováča a M. Čecha, ktorí napriek tomu, že vrátili obe platby vypovedali zhodne ako žalovaný, že jedna z platieb mala byť vratnou jedine za splnenia uvedeného predpokladu vyplatenia provízie spoločnosťou CAPITOL a.s. Súd prvej inštancie vyhodnotil ako nevierohodné účtové doklady žalobcu, z ktorých vyplývalo, že sumy poskytnuté žalovanému boli zaúčtované ako zálohy, nakoľko ako zálohy boli zaúčtované aj platby žalobcu za činnosť svedka Brejchu.

5. Keďže v konaní nebolo preukázané naplnenie predpokladu pre vrátenie platby, nakoľko spoločnosť CAPITOL a.s. nevyplatila sprostredkovateľom ich provízie, považoval súd prvej inštancie túto spornú platbu za nevratnú. Podporne pritom použil mesačné vyúčtovania, ktoré žalobca pravidelne žalovanému zasielal a v ktorých nebola pri položke „dlh“ uvedená žiadna suma, čo predpokladá vyrovnané účty medzi žalobcom a žalovaným a nie zúčtovanie návratných prostriedkov. O nenávratnom charaktere žalovanej sumy presvedčil súd aj fakt, že v bode IV. žiadosti žalovaného o ukončenie zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorú žalovaný žalobcovi zaslal na žalobcom vyhotovenom tlačive sa nenachádzala ani zmienka o dlhu žalovaného voči žalobcovi a aj napriek tomu žalobca toto odstúpenie od zmluvy prevzal a s takto vyplneným tlačivom vyjadril svoj súhlas. Z uvedeného preto súd prvej inštancie vyvodil záver, že žalovaný neporušil dojednanie medzi ním a žalobcom, keď platby, ktoré obdržal žalobcovi nevrátil, a že žalobca žalovaný nárok nijakým spôsobom nepreukázal.

6. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, v novom konaní vo veci, po jej zrušení a vrátení dovolacím súdom, napadnutým rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd sa v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie a na doplnenie uviedol, že žalobca zaťažený dôkazným bremenom, nepreukázal opodstatnenosť svojej pohľadávky voči žalovanému, a to z toho dôvodu, že síce preukázal poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanému, no nepreukázal ich vratný charakter. Žalobca síce tvrdil, že peniaze, ktoré žalovanému vyplatil, boli vratné a slúžili ako určitý započítateľný preddavok na províziu sprostredkovateľa, no toto svoje tvrdenie nepodložil žiadnym relevantným dôkazom.

7. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným vznikla určitá dohoda o vyplatení peňažných prostriedkov,

ktoré mali mať kompenzačný charakter za to, že žalovaný so žalobcom uzavrie zmluvu o sprostredkovaní a bude pre neho vykonávať sprostredkovateľskú činnosť. O tejto dohode alebo tiež inomínatnom kontrakte svedčia výpovede viacerých svedkov, a to tých, čo majú záujem na výsledku konania, ale aj tých, čo takýto záujem nemajú. Odvolací súd poukázal na výsluch svedkov Y. a L. ktorí obaja prezentovali vízie vtedy novovznikajúcej spoločnosti žalobcu a zhodne uviedli (p. Y. na pojednávaní na Okresnom súde v Galante, vedenom pod sp. zn. 24Cb/175/2009 dňa 20.7.2010 a p. L. na pojednávaní pred Okresným súdom Bratislava III v tejto veci dňa 29.11.2010), že o vratnosti zálohových platieb na stretnutí v Banskej Bystrici nebola reč, avšak vedúci spolupracovníci vedeli, že v prípade, ak žalobca dosiahne určitú produkciu, môže prísť k vyplácaniu mimoriadnych provízií, na ktoré môžu byť zálohy započítané, a že k výplate týchto mimoriadnych provízií nikdy nedošlo, teda logicky zálohy nemohli byť ani započítané. Ak teda na stretnutí v Banskej Bystrici odznel určitý prísľub, na základe ktorého žalobca skutočne vyplatil peniaze tým zúčastneným, ktorí s ním uzavreli zmluvu o sprostredkovaní, je konštatovanie súdu prvej inštancie o uzavretí inomínatnej zmluvy konkludentným spôsobom správne. Argumentácia žalobcu, že p. L. nebol oprávnený dať takýto prísľub ešte pred vznikom spoločnosti pritom neobstoí, lebo sám žalobca vyplatil tieto prostriedky a až týmto jeho úkonom bol inomínatny kontrakt uzavretý. Ak by teda žalobca považoval prísľub za neplatný, k vyplateniu peňazí nikdy nemalo dôjsť. Žalovaný pritom nemusel reflektovať na fakt, že týmto úkonom sa uzavrela inomínatna zmluva. Ak by i k uzavretiu inomínatnej zmluvy nedošlo, možno poskytnutie finančných prostriedkov považovať i za „náborový bonus“, nakoľko žalobca evidentne tieto prostriedky poskytol s cieľom presvedčiť žalovaného (a ďalších) na uzavretie zmluvy o sprostredkovaní. K otázke návratnosti prostriedkov ešte odvolací súd dodal, že tak ako žalobca nepreukázal naplnenie podmienok pre zúčtovanie platieb na vyplatenú mimoriadnu províziu, tak rovnako nepreukázal naplnenie návratnosti príspevkov za mesiace júl a august 2007, kedy viacerí aj žalobcom nespochybnení svedkovia potvrdili, že tieto mali byť vrátené jedine v prípade vyplatenia provízií spoločnosťou Capitol a.s. K námietke žalobcu ohľadom predložených „početných vyúčtovaní“ preukazujúcich návratnosť zálohových platieb odvolací súd uviedol, že tieto pôsobia zmätočne, nakoľko ako súd prvého stupňa správne uviedol, boli do nich zahrnuté aj sumy vyplatené žalobcovi za činnosť p. L.. Rovnako tiež námietka žalobcu ohľadom uznania dlhu žalovaným čiastočným splatením poskytnutých záloh neobstoí, nakoľko k tomuto započítaniu vôbec nemalo dôjsť, nešlo teda o činnosť žalovaného, ale o jednostranné započítanie „záloh“ na odmenu za sprostredkovateľskú činnosť žalovaného. E. F. L. vo svojej výpovedi tiež uviedol, že so žalovaným uzavrel individuálnu dohodu o poskytnutí dorovnávacieho príspevku, návratných individuálnych preddavkov do 80.000 Sk mesačne, kedy sa zaviazal tieto prostriedky poskytovať žalobcovi na dorovnanie jeho nákladov v roku 2007, pričom žalovaný splatil z tohto plnenia 10.000 Sk, toto plnenie žalovaného však rovnako nemožno považovať za uznanie dlhu, nakoľko v konaní žalobca nepreukázal spôsobom vylučujúcim pochybnosť, že týmto plnením žalovaný uznal svoj dlh za zvyšnú časť žalovanej istiny v zmysle § 403 ods. 3 Obchodného zákonníka. Z tejto výpovede tiež vyplýva, že medzi účastníkmi vznikla aj iná dohoda ako zmluva o sprostredkovaní zo dňa 03. júla 2007. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené mal zato, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno.

8. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorým navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a uplatnil si náhradu trov dovolacieho konania. Žalobca podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu s poukazom na ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ako aj z dôvodu uvedeného v ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

9. Dovolanie odôvodnil rovnako, ako dovolanie podané dňa 28. decembra 2012, o ktorom už dovolací súd rozhodol. Tvrdil, že žalobcovi sa postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom, a to tým, že v rozsudku odvolacieho súdu sa nachádzajú nepravdivé argumenty. Odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s námietkami žalobcu, ktoré sú pre posúdenie veci rozhodujúce, čo má za následok nepreskúmateľnosť takéhoto rozhodnutia. Namietal, že odvolací súd sa v celom rozsudku stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, že k uzavretiu nepomenovanej zmluvy došlo až po vzniku spoločnosti žalobcu, a to až momentom vyplatenia predmetných súm, avšak nepomenovaná, resp. inomínatna dohoda predpokladaná súdom prvej inštancie a rovnako aj odvolacím súdom nespĺňa základné podmienky platného právneho úkonu. V prípade, ak sa za rokovanie o uzatvorení

nepomenovanej zmluvy malo považovať stretnutie v Banskej Bystrici, bolo povinnosťou súdov vysporiadať sa s ust. § 64 Obchodného zákonníka.

10. Podľa dovolateľa súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd nevenovali dostatočnú pozornosť tvrdeniam účastníkov konania, že medzi nimi nedošlo k osobnému rokovaniu o uzatvorení nepomenovanej zmluvy. Žalovaný uviedol, že nikdy so žalobcom neuzavrel inú zmluvu ako zmluvu o sprostredkovaní. Napriek jasne prejavenej vôli a zrozumiteľnému vyjadreniu žalovaného súd pretransformoval vôľu účastníkov konania do konštatovania o konkludentnom uzavretí ďalšej zmluvy. Takéto odôvodnenie rozhodnutia súdu podľa dovolateľa nemožno považovať za správne a už vôbec nie za spravodlivé, najmä však nie je presvedčivé, a tým pôsobí celé rozhodnutie ako zmätočné, nezrozumiteľné, a preto nepreskúmateľné.

11. Dovolateľ poukázal, že súdy sa tiež nevysporiadali s tým, že žalované peňažné prostriedky boli žalovanému vyplatené ako záloha. Uviedol, že súdy odôvodnenie rozsudku opierajú v značnej miere o svoje hypotézy, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v podstatnej miere je rozsudok odôvodnený domnienkami, špekuláciami a nepodloženými predpokladmi prihliadnúc na výpovede neobjektívnych svedkov. Podľa názoru dovolateľa súdy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a skutkové zistenie, ktoré je podkladom pre rozhodnutie je vadné, nakoľko z vykonaných dôkazov nevyplynulo. Jedná sa o skutkové zistenie súdu, ktoré nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nie je v súlade s § 132 O. s. p. Dovolateľ mal za to, že zo strany súdov došlo k pochybeniu pri hodnotení vykonaných dôkazov.

12. Súd prvej inštancie a rovnako odvolací súd nesprávne vyhodnotili vykonané svedecké výpovede, ktoré označil ako do značnej miery chaotické. Dovolateľ vyslovil presvedčenie, že súdy jednoznačne pochybili, ak za rozhodujúcu označili konkludentnú zmluvu a odvolací súd aplikoval inštitút poctivého obchodného styku, hoci v tomto prípade jeho použitie nie je správne a ani možné. Poukázal tiež, že v priebehu súdneho konania boli súdu prvej inštancie žalobcom predložené početné účtovné doklady, z ktorých jednoznačne vyplývalo, že poskytnuté peňažné prostriedky jednotlivým sprostredkovateľom boli vyplácané a účtované ako záloha. V súvislosti s námietkou žalobcu ohľadne predložených vyúčtovaní sa odvolací súd len obmedzil na skonštatovanie, že pôsobia zmätočne, nakoľko boli do nich zahrnuté aj sumy vyplatené žalobcovi za činnosť p. Brejchu. Toto tvrdenie odvolací súd ničím nepodložil a samo o sebe tak pôsobí zmätočne.

13. Dovolateľ ďalej uviedol, že ani v čase, keď žiadosť o ukončenie zmluvy o obchodnom zastúpení adresoval žalovaný žalobcovi, žalobca pohľadávku voči žalovanému neevidoval. Súd prvej inštancie a rovnako odvolací súd opomenuli skutočnosť, že v zmysle všeobecných zmluvných podmienok, ktoré boli súčasťou zmluvy o sprostredkovaní sa vykonávalo vyúčtovanie sprostredkovateľskej činnosti poradcov po uplynutí 6 týždňov po produkčnom mesiaci. Súd prvej inštancie a rovnako odvolací súd sa nezaoberal skutočnosťou, že v mesiaci júl a august 2007 obdržali od žalobcu preddavky na províziu rovnako ako žalovaný, aj iní sprostredkovatelia, pričom svoj dlh voči žalobcovi dobrovoľne vrátili, alebo ho splácajú alebo uzatvorili zmier, alebo boli v súdnom spore neúspešný. Dovolateľ pripojil k odvolaniu rozhodnutia iných súdov v jeho prospech, v identických veciach a namietal, že konaním súdu došlo k porušeniu princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, a teda došlo k porušeniu žalobcovho práva na súdnu ochranu, ako aj k porušeniu princípu právnej istoty garantovaným čl. 46 Ústavy SR, ako aj k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. Odvolací súd napriek tomu, že hlavným dôvodom podania odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie bola jeho nepresvedčivosť, nedostatok odôvodnenia, ako aj to, že súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil, a to tým, že neaplikoval na danú vec správny právny predpis a nedostatočne zistil skutkový stav, iba inými slovami zreprodukoval rozsudok prvej inštancie a uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Takýto postup odvolacieho súdu v danom prípade nielenže nevedol k odstráneniu väd konania, ktoré žalobca namietal vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, ale spôsobil to, že aj druhostupňové konanie je

poznačené rovnakými vadami.

15. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol a uplatnil si trovy dovolacieho konania. Žalovaný sa s rozsudkom odvolacieho súdu v plnom rozsahu stotožnil a považuje ho za vecne správny, dostatočne odôvodnený. Súdy oboch stupňov sa jednoznačne vysporiadali so všetkými námietkami žalobcu, dokonca aj irelevantnými pre posúdenie veci. Žalobcovi preto nemohla byť žiadnym spôsobom odňatá možnosť konať pred súdom, v dôsledku čoho nie je splnená podmienka prípustnosti dovolania podaného žalobcom uvedená v § 237 písm. f) O. s. p. a ani žiadne iné ustanovenie O. s. p. prípustnosť dovolania nezakladá. Poukázal na skutočnosť, že žalobca nespĺnil podmienku právneho zastúpenia v dovolacom konaní. Vo vyjadrení, ďalej poukázal na nepresnosť v dovolaní zo strany žalobcu.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

17. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01.07.2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237a § 238 O. s. p.

18. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

19. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

20. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

21. V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci už rozhodoval, ale vo svojom zrušujúcom rozhodnutí nezaujal stanovisko k právnemu posúdeniu veci, preto najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie nie je podľa ust. § 238 ods. 2 O. s. p. prípustné.

22. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné i podľa § 237 ods. 1. písm. a/ až g/ O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

23. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. netvrdil a existencia

týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo.

24. S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zamerlal, či žalobcovi bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 237 ods.1 f/ O. s. p.

25. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

26. Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

27. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

28. Ústavný súd Slovenskej republiky sa v súlade s ustálenou judikatúrou ESLP opakovane vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie (viď napr. nález III. ÚS 119/03-30). Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

29. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musia mať náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 3 O. s. p. (§ 211 O. s. p.). Musia obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musia vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku. Odôvodnenie musí byť súčasne i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, t. j. musí byť preskúmateľné.

30. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolací súd v skoršom, zrušujúcom rozhodnutí uviedol, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkou žalobcu uvedenou v odvolaní ohľadne neplatnosti nepomenovanej zmluvy a tiež nereagoval na žalobcom predložené rozhodnutia v obdobných veciach z pohľadu zachovania princípu právnej istoty.

31. Dovolací súd poukazuje, že už mnohokrát ústavný súd judikoval, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05).

32. Dovolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci bolo potrebné posúdiť, či strany sporu uzatvorili platnú nepomenovanú zmluvu, z ktorého dôvodu by mal žalovaný právo na peňažné plnenie, alebo či žalobca poskytol plnenie bez právneho dôvodu, čím sa žalovaný bezdôvodne obohatil. Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že účastníci uzatvorili platnú nepomenovanú zmluvu. V napadnutom rozsudku sa odvolací súd neriadil úpravou dovolacieho súdu, opätovne nevysvetlil odchýlenie sa od rozhodnutí, ktoré boli dovtedy vydané v skutkovo a právne

identických kauzách, ktoré žalobca priložil k odvolaniu. Odôvodnenie odvolacieho súdu v tejto časti neobsahuje ani žiadne argumenty, prečo sa uvedenými rozhodnutiami nezaoberal. Takýto postup a nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je potrebné považovať za podstatný a závažného významu, majúci za následok porušenie základného práva žalobcu na súdnu ochranu, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie.

33. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v dôsledku procesného postupu odvolacieho súdu tak došlo k porušeniu práv žalobcu na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 C. s. p.)

35. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

36. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.